

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case Study) โดยศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคามของคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคามของคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดพื้นที่ในความรับผิดชอบแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม ของคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ

2. สรุปผล

จากการศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคามของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

1. คณะกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์โดยเคยดำรงตำแหน่งอนุกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง/กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง/กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง/กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง จำนวน 6 - 10 ครั้ง และส่วนใหญ่ขนาดพื้นที่ที่รับผิดชอบ คือ อำเภอ/กิ่งอำเภอ ขนาดใหญ่ (อนุกรรมการการเลือกตั้ง

สมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ 5 คน) เห็นว่าการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ งานรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วม งานสนับสนุนการเลือกตั้ง งานบริหารทั่วไป และงานจัดการเลือกตั้ง ดังนี้

1.1 ด้านงานจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 9 ข้อ และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 7 ข้อ ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางที่สูงที่สุด คือ หลักเกณฑ์และกระบวนการนับคะแนนเลือกตั้งก่อให้เกิดปัญหาในด้านความเหมาะสม เกิดความล่าช้า

1.2 ด้านงานสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาโดยรวมและทุกข้อ ทั้ง 7 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางที่สูงที่สุด คือ การติดตั้งไฟฟ้า/ไฟฟ้าสำรองเกิดปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและงบประมาณสนับสนุน

1.3 ด้านงานบริหารทั่วไป ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางที่สูงที่สุด คือ การจัดการเลือกตั้งเกิดปัญหาเนื่องจากระบบงานธุรการที่ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น เอกสารสูญหาย

1.4 ด้านงานรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วม ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 9 ข้อ และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางที่สูงที่สุด คือ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกิดปัญหาในด้านความเพียงพอและทันกาล ของงบประมาณสนับสนุน

2. คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และการศึกษาระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน คือ เคยดำรงตำแหน่งอนุกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง/กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง/กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น/กรรมการประจำหน่วย

เลือกตั้ง/กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง จำนวน 1-5 ครั้ง จำนวน 6-10 ครั้ง จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีขนาดพื้นที่ที่รับผิดชอบแตกต่างกัน คือ อำเภอ/กิ่งอำเภอ ขนาดใหญ่ (อนุ กต.เขต 5 คน) ขนาดกลาง (อนุ กต.เขต 4 คน) ขนาดเล็ก (อนุ กต.เขต 3 คน) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม เสนอแนะปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาดังนี้

5.1 ด้านงานจัดการเลือกตั้ง เสนอแนะปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาดังนี้

5.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาคือ

- 1) ในการขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด แต่ครั้งควรให้เป็นการเฉพาะในการเลือกตั้งครั้งนั้นเพียงครั้งเดียว
- 2) ควรให้มีแบบคำร้องเพื่อยืนยัน/ยกเลิก การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดในหน่วยเลือกตั้งนั้น เพื่อความสะดวกและความเข้าใจในการใช้สิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

5.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งไม่เหมาะสม โดยเสนอแนะให้ควรจัดหรือกำหนดหน่วยเลือกตั้งให้เหมาะสมกับลักษณะพื้นที่และจำนวนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คือ หน่วยเลือกตั้งธรรมดาจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เกิน 600 คน และหน่วยเลือกตั้งขนาดพิเศษคือมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่ 600 คนขึ้นไปแต่ไม่เกิน 1,000 คน โดยเพิ่มคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่

5.2 ด้านงานสนับสนุนการเลือกตั้ง เสนอแนะปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาดังนี้

5.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรบางคนไม่สามารถทุ่มเททำงานได้เนื่องจากงานในการกิจปกติมีมาก โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาคือ

- 1) มีการจัดทำหนังสือประสานขอรับการสนับสนุนบุคลากรจากต้นสังกัดทั้งในระดับ ภูมิภาค และส่วนกลาง
- 2) มีการกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่จูงใจต่อการปฏิบัติหน้าที่
- 3) ให้ผู้บังคับบัญชา (ต้นสังกัด) มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรในการทำหน้าที่

5.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรบางคนไม่มีความเป็นกลางทางการเมือง โดยเสนอแนะให้ใช้เครือข่ายบุคลากรที่ช่วยปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (คนเดิม) จะได้ไม่ต้องสรรหาใหม่ ทำให้ลดภาวะเสี่ยงกับการได้บุคลากร ที่ไม่มีความเป็นกลางทางการเมือง

5.3 ด้านงานบริหารทั่วไป เสนอแนะปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาดังนี้

5.3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งไม่เพียงพอ ลำช้า โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาคือ

- 1) ควรจัดสรรเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายของบริหารสำนักงาน งบค่าใช้จ่ายเลือกตั้งท้องถิ่น งบค่าใช้จ่ายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร/สมาชิกวุฒิสภา โอนจัดสรรเข้าร่วมกับบัญชีเดียว เพื่อง่ายต่อการบริหารไม่ต้องเปิดบัญชีเงินฝากหลายบัญชี

- 2) การจัดสรรเงินงบประมาณควรจัดสรรก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า

60 วัน

5.3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานล่าช้า เนื่องจากต้องขออนุญาตต้นสังกัดของผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาคือ

- 1) ในเบื้องต้นสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรประสานขอรับการสนับสนุนความร่วมมือจากหน่วยงานราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม (ส่วนกลาง)
- 2) ใช้เครือข่ายบุคลากรที่ช่วยปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (คนเดิม) จะได้ไม่ต้องสรรหาใหม่

5.3.3 ปัญหาไม่มีงบประมาณเพื่อจ่ายค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในวันรับสมัคร โดยเสนอแนะให้ตั้งงบประมาณเป็นค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในวันรับสมัครรับเลือกตั้ง โดยกำหนดไว้ในระเบียบ/ข้อกำหนด อย่างชัดเจน

5.4 ด้านงานรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วม เสนอแนะปัญหาเกี่ยวกับการจัดส่งเอกสารและสื่อประชาสัมพันธ์ล่าช้า ไม่ทันเวลา โดยเสนอแนะว่าควรจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อเป็นหน่วยงานผลิตสื่อ

เพื่อใช้ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ โดยจัดส่งเพียงต้นแบบรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

3. อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ สามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. คณะกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2548 : 24 - 33) ได้ศึกษาการประเมินผลการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 จากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง (กต.เขต) และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง (ผอ.กต.เขต) จำนวน 1,600 ชุด จาก 400 เขตทั่วประเทศ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการจัดการเลือกตั้ง ในด้านกระบวนการและการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งในภาพรวมของกระบวนการมีปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยกระบวนการและการดำเนินงานที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การส่ง - ตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง และรายงานต่าง ๆ ณ สถานที่นับคะแนน รองลงมาคือ การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้ง ส่วนกระบวนการและการดำเนินการที่เห็นว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ การประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง รองลงมาคือ การรับสมัครรับเลือกตั้ง และการส่งหนังสือแจ้งเข้าบ้าน (ส.ส.12) และการทำหน้าที่ในการร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง

จากผลการวิจัยปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ พบว่า ปัญหาการจัดการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ทั้งนี้

1. นโยบายในการคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอชื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม (สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา) และการคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอชื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและผู้ำนวยการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง จังหวัดมหาสารคาม (สำหรับการ

เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมหาสารคาม จะพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่เข้าร่วมงานกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมหาสารคาม ทั้งการเลือกตั้งในระดับชาติ (การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) และการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น (การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น)

2. แนวคิดในการจัดตั้งเครือข่ายบุคลากรเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญการในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ รวมตลอดถึงเพื่อให้บุคลากรที่เป็นเครือข่ายทราบความเคลื่อนไหวของกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา โดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง จึงจะเห็นได้ว่าแม้โครงสร้างในการบริหารงานบุคคล และสายการบังคับบัญชาในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามีการเปลี่ยนแปลง โดยกำหนดให้มีคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นผู้ช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และมีผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นผู้ช่วยเหลือ คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ ก็ไม่ได้สร้างปัญหาต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ให้อยู่ในระดับสูงแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามก็คิ่แม้ว่าจะเป็นผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเครือข่ายบุคลากรเดิมแต่งงานทุกงานย่อมเกิดปัญหาในการปฏิบัติ ไม่มากก็น้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาปัญหาจะพบว่าปัญหามิได้เกิดจากตัวผู้ปฏิบัติงานแต่เกิดปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการตามกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงาน คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความแตกต่างของ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ขนาดพื้นที่ที่รับผิดชอบ พบว่า

2.1 คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และ การศึกษาระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน คือ เคยดำรงตำแหน่งอนุกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง/กรรมการการเลือกตั้งประจำเขต

เลือกตั้ง/กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง/กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง จำนวน 1-5 ครั้ง จำนวน 6-10 ครั้ง จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีขนาดพื้นที่ที่รับผิดชอบแตกต่างกัน คือ อำเภอ/กิ่งอำเภอ ขนาดใหญ่ (อนุ กกด.เขต 5 คน) ขนาดกลาง (อนุ กกด.เขต 4 คน) ขนาดเล็ก (อนุ กกด.เขต 3 คน) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยดังกล่าว ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ของคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ ขนาดพื้นที่ที่รับผิดชอบ แตกต่างกันเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. กฎหมาย ระเบียบ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นลักษณะงานเฉพาะ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะต้องทำการศึกษาข้อกฎหมายระเบียบ รวมตลอดถึงแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องใหม่ ดังนั้นคณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจึงมีปัญหาในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคามไม่แตกต่างกัน

2. คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม จะเคยปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมหาสารคาม หรือปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมีจำนวนแตกต่างกันแต่ทุกคนต่างก็เคยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมหาสารคาม และเคยปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมาแล้ว ดังนั้น คณะอนุกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะอนุกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันแตกต่างกันจึงมีปัญหาในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคามไม่แตกต่างกัน

3. ขนาดพื้นที่จะแตกต่างกันแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ ก็จะมีจำนวนบุคลากรแตกต่างกันไปตามขนาดพื้นที่ รวมตลอดถึงจำนวนผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ ก็จะมีจำนวนเท่ากับคณะกรรมการ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในพื้นที่นั้น เช่น อำเภอขนาดใหญ่ จะมีคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 5 คน และมีผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 5 คน ดังนั้น คณะกรรมการและผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีขนาดพื้นที่ที่รับผิดชอบแตกต่างกัน จึงมีปัญหาในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากผลการศึกษาปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้แสดงถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งแม้ว่าจะมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ

4.1.1 การประสานงานและสนับสนุนช่วยเหลือ เรื่องการอบรม และการจัดชุดให้คำปรึกษา ควรให้มีการตั้งงบประมาณและจัดสรรงบประมาณไว้อย่างเพียงพอ และผู้ที่ไม่ผ่านการอบรมไม่ควรให้จัดการเลือกตั้ง และควรประสานกับผู้บังคับบัญชาโดยตรงเพื่อขออนุญาต และประสานความร่วมมือให้บุคลากรเข้ารับการอบรม และควรมีการจัดทำแผ่นซีดีและเอกสารขั้นตอนวิธีการจัดการเลือกตั้งแจกให้คณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียว

4.1.2 งานทะเบียนเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีการประสานความร่วมมือกับกรมการปกครอง เพื่อทำการสำรวจและปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรใหม่ให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสถิติการเลือกตั้งทุกครั้ง โดยแนวทางปฏิบัติอาจมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการสำรวจ

4.1.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการเรื่องร้องเรียน ควรแต่งตั้งอนุกรรมการที่ผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยมีการจัดทำทะเบียนประวัติไว้ ทั้ง

ตำรวจและฝ่ายปกครองหรือข้าราชการอื่นที่เห็นสมควร และควรสืบประวัติว่ามีความเป็นกลาง และเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครหรือไม่ ไม่ควรแต่งตั้งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในอำเภอหรือท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้ง ควรแต่งตั้งจากท้องถิ่นอื่น เพื่อลดปัญหาอิทธิพลของนักการเมืองในท้องถิ่น

4.1.4 การรับเรื่องร้องเรียนการพิจารณาดำเนินการสืบสวน ควรกำหนดกรอบเวลาให้เหมาะสมไม่น้อยและมากเกินไป ควรประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงขั้นตอน ระเบียบของการร้องเรียน

4.1.5 การพิจารณาเสนอความเห็นว่าการประกาศผลการเลือกตั้ง ในการพิจารณาประกาศรับรองผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งควรพิจารณาจากความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นหลัก ซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่เป็นหลัก ปฏิบัติหน้าที่และการพิจารณาประกาศรับรองผลการเลือกตั้งพิจารณาตามกฎหมายตามเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ผลที่ออกมาจะไม่บิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง ทำให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเกิดความศรัทธา

4.1.6 การแต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวน นอกจากปลัดอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควร แต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ทางกฎหมายจากหน่วยงานอื่นร่วมด้วย เพื่อเป็นกรรมการสืบสวน สอบสวน ไต่สวน และควรอบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ควรระบุนเวลาในการทำงานให้ชัดเจน และเพิ่มค่าตอบแทนให้เหมาะสม มีการสนับสนุนงบประมาณในส่วน of ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง และสวัสดิการอื่น

4.1.7 การเก็บรักษาบัตรและเอกสาร ควรจัดให้มีสถานที่เก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง และเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเอง การประสานงานเพื่อเก็บรักษามี การจัดทำเอกสารการรับฝากที่ชัดเจน รัดกุม มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับสนับสนุนเจ้าของสถานที่เก็บรักษา

4.1.8 ควรมีการกำหนดค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่ดำเนินการเลือกตั้งให้ชัดเจน โดยเฉพาะค่าพาหนะของเจ้าหน้าที่ในวันอบรมและวันเลือกตั้งควรจัดค่าตอบแทนให้ที่ผ่านมาย่อยแบบเหมาจ่ายจึงทำให้เกิดปัญหา ในการจัดหาคนที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ควรจะกำหนดค่าตอบแทนให้ชัดเจนและเหมาะสมเพื่อจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะในวันอบรม และค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะในวันเลือกตั้งโดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกลอาจมีการจัดสรร เบี้ยกันดารให้เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ

4.2 ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

4.2.1 ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม ของ คณะอนุกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดการเลือกตั้งประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น ควรนำผลที่ได้จากการศึกษามา วิเคราะห์หาแนวทางเพื่อ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการจัดการเลือกตั้ง

4.2.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในการ ดำเนินงานจัดการเลือกตั้ง ควรวางแผนเตรียมพร้อมแก้ไขปัญหาค่าที่จะเกิดขึ้นก่อนการเลือกตั้ง ใน โดยนำผลศึกษามาวิเคราะห์และดำเนินการแก้ไข เช่น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ไม่มีความรู้ในขั้นตอนวิธีการ ระเบียบกฎหมายการเลือกตั้ง ควรจัด อบรมบุคลากรที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง และให้ออกใบประกาศนียบัตร รับรองการฝึกอบรม พร้อมทั้งจัดค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมโดยกำหนดจาก หน้าที่ความรับผิดชอบ

4.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

4.3.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นกับการ จัดการเลือกตั้งระดับประเทศ เป็นการค้นหาแนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ เพื่อ จะได้นำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับปรุงการจัดการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในโอกาสต่อไป

4.3.2 รูปแบบของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม ซึ่งมีข้อเสียคือ ไม่สามารถจะวัดลึกถึงไปถึงความคิดเห็นและพฤติกรรมที่แท้จริงได้ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปจึงควรใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ซึ่งจะทำได้ผลการวิจัยที่ ถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

4.3.3 ควรทำการศึกษาค้นคว้าในลักษณะการวิจัยเชิงพัฒนา เช่น การใช้วิธีการ ทดลองหรือสร้างรูปแบบจำลองในลักษณะต่าง ๆ แล้วเปรียบเทียบผลการพัฒนาก่อนหลัง เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปพัฒนารูปแบบการจัดการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป